

عنوان مقاله:

بازگشت به تعلیم و تربیت طبیعت محور در مقطع ابتدایی تحصیلی

محل انتشار:

همایش نوآوری در برنامه های درسی دوره ابتدایی (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

بابک شمشیری - عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

همگام با ظهور مدرنیته و حرکت به سمت صنعتی شدن و به تبع آن دوره ای جدید از تمدن بشری، فریاد اعتراض ژان ژاک روسو بر علیه تمدن برخاست. وی که تمدن را عامل تباهی انسان تلقی می کرد، راه رهایی از آن را بازگشت به طبیعت می دانست. بر همین اساس، تربیت درست، تربیتی است که با طبیعت همخوانی داشته باشد. هر چند به نظر می آید، روسو در این راه، الگویی افراطی را در پیش گرفت، لیکن در دوران معاصر که ماشینیزم و فناوریهای گوناگون به ویژه فناوری ارتباطی - اطلاعاتی به تدریج در تمامی لایه های زندگی فردی و اجتماعی انسانها رسوخ می کنند، به نظر می آید که یکبار دیگر باید موضوع به ظاهر قدیمی طبیعت گرایی و به تبع آن تعلیم و تربیت طبیعت محور را جدی گرفته و به شکلی نو، آن را احیاء کرد. از این رو موضوع مقاله حاضر عبارت است از تبیین تربیت طبیعت محور در مقطع ابتدایی تحصیلی. با در نظر گرفتن اهداف فوق، پرسشهای ذیل قابل طرح هستند که سعی می شود در این مقاله به آنها پاسخ داده شود. 1- نسبت بین تربیت و طبیعت در نزد فلاسفه و مربیان چیست؟ 2- در نظام عقیدتی اسلامی، به طبیعت چگونه نگریده شده است؟ 3- در دوران معاصر، تعلیم و تربیت با چه چالشهایی مواجه است؟ 4- طبیعت در تربیت چه نقشی دارد (چگونه تربیت می تواند پاسخگوی چالشهای عصر جدید باشد) 5- راهبردها و راهکارهای تربیت طبیعت محور در مقطع ابتدایی کدامها هستند؟ نتایج بررسی حاضر حکایت از آن دارد که بسیاری از فلاسفه تربیتی و مربیان بزرگ تاریخ مثل افلاطون، لاک، کومنیوس، روسو، پستالوزی، فروبل و دکرولی به صورت مستقیم و غیر مستقیم، مدافع تربیتی هستند که با نظام طبیعت همخوانی داشته باشد. از سوی دیگر، بنا به آموزه های اسلامی، روی آوردن به طبیعت، عامل مهمی در رشد و تکامل انسان تلقی می شود. مطالعه حاضر همچنین نشان می دهد که انسان عصر حاضر با چالشهایی همچون از خود بیگانگی، بحران هویت، بحران معنویت، بحران اخلاق، بحران محیط زیست و اسارت و بردگی تکنولوژی، مواجه است. در واقع بازگشت به طبیعت و همنا شدن با آن، راهی است که می تواند به انسان معاصر در نیل به حل موفقیت آمیز این بحرانها، کمک نماید. در پایان، مقاله حاضر راهبردها و راهکارهایی را به منظور رفتن به سمت « تربیت طبیعت محور » در مقطع ابتدایی معرفی می نماید که برخی از مهمترین آنها عبارتند از: 1- تعریف مجدد از برنامه درسی و رفع جدایی صنعتی فوق برنامه از آن 2- ایجاد تغییر در فضاهای آموزشی مدارس ابتدایی 3- اهمیت دادن به نقش فعالیت های اردویی و سرمایه گذاری در آن 4- همیاری و سرمایه گذاری مشترک سازمانهای آموزش و پرورش و دیگر نهادهای اجتماع ی مثل شهرداریها به منظور ایجاد فضاهای آموزشی طبیعی

کلمات کلیدی:

تعلیم و تربیت، طبیعت محوری، مقطع ابتدایی، برنامه درسی، فوق برنامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/34388>

